

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. *Κιν. I, 31/1976*

^{A'}
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

19/10/1976

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) .. Νέστη .. η
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας Ἀμφικιωνίου.
Νομοῦ
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος
.. Α.Χ. Ρουσσώπου ἐπάγγελμα χαραρτήτης
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Τ.Ε. 14,36, Λευκωσία, Κύπρου
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον .. Τσαφῆς .. Κουρῆς
.....
ἡλικία. 69 ἐτὶ γραμματικαὶ γνώσεις .. ἀνεκρίτου
..... τόπος καταγωγῆς .. Νέστη

ΔΕΛΤΙΟΝ
β) Ἀνταρπύς .. Ἀ. Δημητρίου .. 42 ἐτ., ἀνταρπύς .. Νέστη.

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; Τὰ .. μακὰ .. κήν .. ἀγρανάστατον
ἐκρηγνιμοῦται οὐδὲν διὰ .. ἐρσιν .. ἡμερῶν ὑπάρχει
αἱ .. περὶ .. "μερὰς" .. ἡμερῶν
Ἐπὶ τὴν αὐτὴν χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; Ὁμαρπύς .. ἡμερῶν .. περὶ ..
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
.. Ἀπὸμα .. αἱ .. κτήν .. γαιοκτήμονας .. καὶ .. ἐξ ἑαυτοῦ
καὶ .. ἡμερῶν
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν πτερουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; Ὁ .. πατὴρ .. διατηρεῖ .. ἡμερῶν ..
.. καὶ .. ἡμερῶν .. ἀνὰ .. ἡμερῶν ..
ἡμερῶν

- β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν; *ἡ δὲ ἀποκρίσις τοῦ συγγραφέως...*
... εἰς... ἀμφοτέρας...
- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν; *ἡ δὲ ἀποκρίσις τοῦ συγγραφέως...*
... εἰς τὴν γεωργίαν...
- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα: τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων· ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους· ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των; *ἡ ἀποκρίσις...*
... καὶ ὑπὸ τῶν ὄρων...
- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακατόρες, σημισακατόροι κλπ.)... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις;... *ἡ ἀποκρίσις...*
... καὶ ἡ κοινωνικὴ θέσις...
- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα); *ἡ ἀποκρίσις...*
... εἰς εἶδος...
- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον· ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος; *ἡ ἀποκρίσις...*
... καὶ ἡ ἀμοιβή των...
- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δούλοι (ὑπηρεταί) ἢ δούλαι; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο; *ἡ ἀποκρίσις...*
... καὶ οἱ τόποι...
- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας;... *ἡ ἀποκρίσις...*
... καὶ οἱ τόποι...
- β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς: ὡς ἐργάται... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μυτογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ.;... *ἡ ἀποκρίσις...*
... καὶ οἱ τόποι...

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲ ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲ καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

... η.ε. ... ζωϊκὴν κ. π. ... βοῶν καὶ αἰγοπροβάτων ...

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... Τ.δ. ... 1915 - 16 ...

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... Τ.δ. ... 1920 ...

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ...

... η.ε. ... σιδηροῦν, δίφτερο, μονόφτερο καὶ ... ξύλινον ἄροτρον ...

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου μὲ τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. ξέριον ... 4. ... νῖν ... 7. ... κουζα ... 10. ... κ.ρ.ω.ν.δ.κ.ι. (τά)
2. ἀδρωται ... 5. ... φ.δ.ρ.α. (μ.σ.τ.μ.) ... 8. ... ἰ.ν.ω.σ.ι. ...
3. π.δ.α.ρ.ι.κ. ... 6. σ.π.α.ν.θ.η. ... 9. ... ἀ.ρ.μ.α.τ.ι.δ.ρ.α. (τ.δ.)

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... Τ.δ. ... 1925 ...

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... Τ.δ. ... 1920 ... σ.υ.ρ.φ.ς.κ.α. ε.μ.ό.

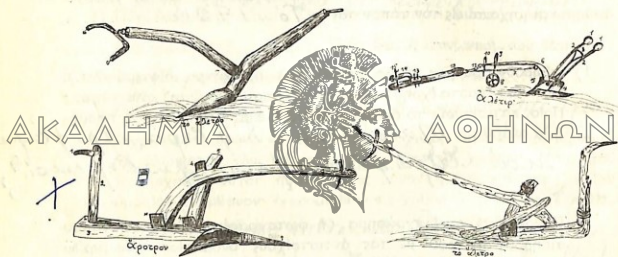
* ἡδ. σ.κ. φωτ. - 3 - βοῶν.

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... Τά. 1923...

5) Μηχανή ἀλωνισμού ... Τά. 1940...

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον ... Περφ. Ν. Γωσιφ...
... ἐκ... Ἡύδης, ... Δαμ. κ.κ. Θεοδ. δ. α. κ.κ.
... Ἡύδης...

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. ...	6. ...	11. ...
2. ...	7. ...	12. ...
3. ...	8. ...	13. ...
4. ...	9. ...	14. ...
5. ...	10. ...	15. ...

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άρί-
 θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
 διά τήν άροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν
 χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καί τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφή-
 σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
 εἶναι διαφόρων τύπων) καί σημειώσατε τήν χρῆσιν ἐκάστου.

..ἔκ... ὕνι... δι... ἔργα... καί... εἰδῶν... καὶ... χωραφιδῶν.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου; ... Τροχαλίκι...

6) Ἡ το (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ... ἔκ... ὕνι...

..ὕνι... ἐκ... σιδήρου...

- 7) Ἔργαλεῖα διά τήν κατασκευὴν καί ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου
 (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, άρίδι, άρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....

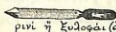
..ἔργα... πριόνι... ἔργα... πριόνι... ἔργα... πριόνι... ἔργα... πριόνι...

πριόνι
 σκεπάρι +

αρίδα
 - 5 - +

ριπί ή ξυλοφάι (άρνάρι)

+

8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) ; βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *ἰδιωτ. βόες, βελ. ο. β. ὄνος...*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *Ληαιώς, ἔν...*

9) Διά τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
... ἦτο... ἀναγκαιός... ὁ ζυγός... ὁ λακ. ἡ λα. ἦτο... ἡ δὲ... ἔβαλλον καὶ βαδίζοντα ἐκ γούρου.

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). *ζεύδα, ζεύδα, ζεύδα, ζεύδα...*

... τοῦ ζυγοῦ... τοῦ ζυγοῦ... τοῦ ζυγοῦ... τοῦ ζυγοῦ...

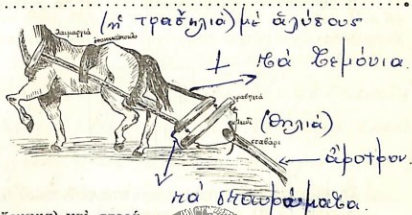
10) Σχεδιάσατε ἰδιαιτέρως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *τὸ 1910...*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργανον) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργανος παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἄγρου ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. *Μετὰ τὸν ἀγρὸν...*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

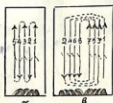
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *Δι' ἀγρῶν...*

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργανον μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποῦ τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία). *Μετὰ τὸν ἀγρὸν... (τὰ ξύλινα κάρικα) τὰ κάρικα...*

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Με... αὐλακίαι... μὲ... εὐθείαι... γραμμῇ.
Με... κατ'εὐθείαν γραμμῇ... ἀνοιγομένας αὐλακίαι...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει, εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριάς, γιάνιες, σιτάσιες, μεσοδράδες κ.λ.π.);

...εἰς... λωρίδας (ἢ σποριάς, γιάνιες, σιτάσιες, μεσοδράδες κ.λ.π.)...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); μὲ αὐλακίαν; Με...

...αὐλακίαι...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιοῖται ἄροτρον; Με... σκαπάνην... δένει... δένει...

...σκαπάνην... δένει... δένει...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνριξ τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. Πλάγιως...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... *Δ. Π. ἔδα καὶ ὑπόφω...*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

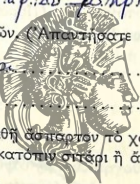
1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ... *τὰ νειώσιμα μέσα... ἔδα*

Πατοῦριον... φ. βρ... 2) δι' ὅροι κατὰ ἔδα
Μαίριον... Αὐρίθιον... 3) κριόζον κατὰ ἔδα
Αὐρίθιον... σπανίως... 4) Λοιπὰ... ~~μετὰ~~ ^{μετὰ}
κί... 14. π. Λοιπὰ φ. βρ. ἔδα... 5) Διευθετοῦ...

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

3... ὀργώματα...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν... ..

ἔτι... ἔκ. 3 ἔτα...

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ... *1... ὀργώματα δι' ὅ... γεωργία...*

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; ... *Ζιμπίριον... κό...*

(γὰρ δινοῦνται ἀπὸ τοῦ ἐδάφους) ... ^{ἐν τῷ} ... ^{ἐν τῷ} ... ὁμοίου... ἔδα...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὄνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρὰν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; ..*Με... ἔδω*.....

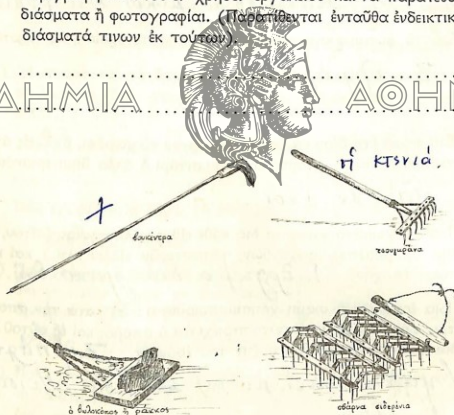
...*μοῖκεδονων. κ.η. μαφ. ἀπό. βερνιά*.....
(*...βουκέντρα*).....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ..*μαζι. κ.α. ... ἔδω. π.α. α. α. α.*.....

...*μίζον. συρ. ὁ. μ. ε. ν. ο. ὑ. ἴ. ὁ. ... ἔδω*.....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῇ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

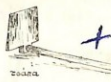
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Υ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) ..ιωάννης

...γιναῖρι, ... σιδυροβ. κ. φτυάρι.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

...Μήτη, κ.τ.σ. σιδυροβ. κ. φτυάρι.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους. ...Τὰ ... ἀρ. δ. τ. σ. κ. φ. κ. α......

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.α.

...Τὴν ... ἔλα ... ἔλα ... κ.τ.σ. κ. φ. κ. α......

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. ...Τὴν ... ἀρ. δ. τ. σ. κ. φ. κ. α. ... ἀρ. δ. τ. σ. κ. φ. κ. α. ... ἀρ. δ. τ. σ. κ. φ. κ. α......

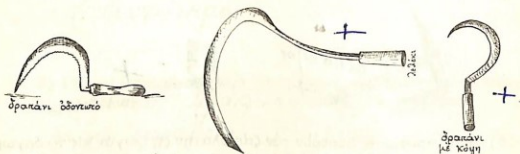
...κ.τ.σ. ἀρ. δ. τ. σ. κ. φ. κ. α. ... ἀρ. δ. τ. σ. κ. φ. κ. α. ... ἀρ. δ. τ. σ. κ. φ. κ. α......

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) εφ... φασούρα...
(ὄρα... κ.α... εἶδον)

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).....

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

εἶκο. ὀφαστή

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

εἶκο. δ.κ. δ.γ.ρ.α.ν. ... εἶκο. δ.κ. δ.γ.ρ.α.ν. ... εἶκο. δ.κ. δ.γ.ρ.α.ν. ...
εἶκο. δ.κ. δ.γ.ρ.α.ν. ... εἶκο. δ.κ. δ.γ.ρ.α.ν. ... εἶκο. δ.κ. δ.γ.ρ.α.ν. ...
εἶκο. δ.κ. δ.γ.ρ.α.ν. ... εἶκο. δ.κ. δ.γ.ρ.α.ν. ... εἶκο. δ.κ. δ.γ.ρ.α.ν. ...

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά εργαλεία (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *Τ.σ.ν.τ.βαι. Ε.κ. ... Γεωργίου...*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Κ.ν. Σ.ν.ρ.γ.δ.κ.α. δ.τ.α.ν. ἦτο. ... Γεωργίου...*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Ι.Ο.Σ.Κ. ... ἀπό. ... κα. ... Γεωργίου...*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἔλεγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Κ.ν. Σ.ν.ρ.γ.δ.κ.α. ... Γεωργίου...*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *Μ.α.γ.δ.κ.α. ... Γεωργίου...*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *3. - 4. ... δ.κ.α.δ.κ.α. = 1. δ.κ.α.δ.κ.α. ... Γεωργίου...*

2. - 3. δ.κ.α.δ.κ.α. = 1. δ.κ.α.δ.κ.α. ... Γεωργίου...
... κα. ... Γεωργίου ... κα. ... Γεωργίου ...
τῶν σταχυῶν 13 τὰ εἶναι πρὸς τὴν
αὐτὴν κατεύθυνσιν.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ... *4... ἀγκυρά...*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

... *Ἄνδρες καὶ γυναῖκες... μαὶ...
ἀπὸ τῆς γκαλιᾶς... Μαίφου...*

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκόπην (ἐξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὴν πληροφορίαν καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

... *Εἰς πρῆμα (5 δρα.) κατὰ... Μαίφου...
... *Η... φαγητῶν...**

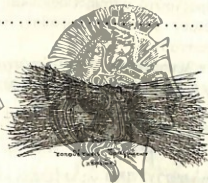
- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; ... *Ἡ... πονατικῶς...*

... *Ἐκ κομπονίστου... εἰς... ἀμφότερα...
... σπῆρας... καὶ... μανικιᾶς (ὑψοῦ)...
... *Φί... ἀνδρῶν... ἀριστερᾶς... καὶ... καὶ...
... ἀριστερᾶς... σπῆρας...
... *δριγίαν* ...**

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Μὲ δαφνιῶν... Τὰ δέσμοι... αἱ
... γυναικῶν... τῶν ἰδίων... αἱ
... δαφνίων, ἀφ' ὧν ἐγινέτο...
... δαφνίων...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; Ὡς...

... βορραιοῖ... ἰ. ἡ. βο. ἡ. ῥ. κ. ι. ρ. α. ι. ε. ω. ρ. ὅς...
... δαφνίων... (μ. ε. ι. κ. ῥ. ο. ι. βο. γ. ρ. ἡ. ῥ. ο. ρ. α...
... ε. ι. ε. ὅς... δ. α. ῥ. ο. ι. ε.)... α... α. ε. ι. κ. ε. ν. ι. ὅς... (κ. ε. κ. ι. τ...
... μ. ῥ.)... μ. ε. ... κ. ο. ὅς... δ. α. ῥ. ο. ι. ε. α. ι. ... ἰ. ὅς...
... δαφνίων... τῶν κ. ὅς... ὅς... κ. ὅς...
... ἡ. ἢ μεταφορ... ὅς... ἡ. ὅς... ἡ. ὅς...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. . . Τ. ὁ. ρ. Φεβρουάριον
 . Φεβρουάριον. Διὰ. πάλιν. καρπείας. . . Τ. ὁ. ρ. . . Αὐγούστου
 . καὶ. ἔτι. τὰ. ἐξ. αὐθιγάνης. . .

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν... Μ.Ε. ΣΚΟΥΛΑΝΗ.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν καιρὸν μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλί, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σάνος καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.).

(Παραθέσατε και σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)
.....
.....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

... εἰς... τοῦ ἀλώνι...
.....
.....
.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τοποὺς λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σφρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

... 4... θεμωνιά (κυκλική)... μ.τ... θωύς...
... διατάσσας... ἐν τῷ τῷ κύκλῳ...
.....
.....

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι;

... μαθήματα...
.....
.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

... ἐντὸς... τοῦ χωρίου...
.....
.....

- 5) Τὸ ἀλῶνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

.....Ευάγγελος Διομήδης α. Εφ.ε. Εδ. Ίδιου. Κω
αδελφ.

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει; Α.π.δ... ἀρχὰς
...βουλ.ο.υ... μ.ε.π.ι... ~~μ.ε.π.ι~~... ἀρ.π.ο.υ... Σημειώσιν.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χύματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχέ-
δισμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) ... Δ.ω.μ.α.φ.γ.ι.ο.α.ο.ῖ.οι.

- 8) Πως ἐπισκευάζεται τὸ ἄλωνα ἑκάστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνα· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων).

Директор

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; . . . ? αὐ

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλῶνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Β.Η.Π.Ρ.Γ.Α.Κ. Μόν.α... 2... Η.Ρ.Ι.Η.Κ.Ε.Ν.Σ... 1...
 ..Ἰ.Π.Λ.Ο.Ν.Σ... 2... ἤ.α... 3... 4... 5... 6... 7... 8... 9... 10...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
 νιστου ξύλινος στῦλος, ὑψοῦς δύο μέτρων (καλούμενος στηλιερὸς
 στραύλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδίαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

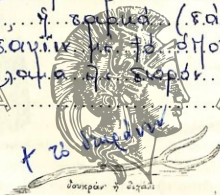
- β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλώνο-
 στῦλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλώνιστου. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὴ περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; *Α. Τὴν . . .*

αφ' ὧν μετὰ τῆς Ἀναστομῆς... ἡσυχίας...
 α) ... ἡσυχίας... μακάριον...
 ... διαφύγειαν... δις...
 ... τὴν... ἡσυχίαν... ἡσυχίας...

- 12) Ποια άλλα άλωνιστικά έργα/είδη είναι εν χρήση; (Εἰς τινες τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): ... Δε κρ αν β ... κα ... δε ρε α ρ γ κ γ τ ε ...

φρυσίν, ἡ ἐφ' ἧς (ἐὰν ᾤδῃς)
 τὸ δὲ δὲν ἔχει τὸ ὁμοίον ἐκείνου
 τὸ ἡάμα δὲ εὖρον διὰ λίχνισμα

- 13) Κατά την διάρκεια του άλωνισμού ο γεωργός με το δικάλι ή το δικράνι, έρχομενος γύρω εις το άλωνι, ρίπτει εντός του κύκλου τον όποιον διαγράφουν τῆ ζῶα ή το άλωνιστικόν μηχανήμα τους άκόππους στάχυν ; ... Μ.Α.Α.Ι.Ε.Α.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

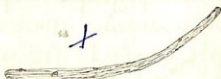
M. a. g. i. s. T. a. n.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)... Δ.Ι.ΟΙ... Φ.Ο.Ι.Κ.Ε... Μ.Ο.Υ... ..

.. Δ.Γ.Θ.Ρ.Ο.Χ... Δ.Ν.Ι.Ο.Τ.Ρ.Ι.Α.Ι.Κ.Ε.Ν... ..

κόπανος στρογγυλός

ξύλο κομμοκύττα τοῦ κοπάνου
μικροῦ αὐτοῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ὁμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ; ...

..... Χ.Η.Δ... Μ.Α.Γ.Ω.Χ... Χ.Η.Σ... Θ.Ι.Κ.Ο.Ρ.Ο.Υ.Ν.Ε.Ι.Α.Σ... ..

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ’ εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

...ξηλώται... θηρί... λεο... οδύφους...

- 22) Κατὰ τὸ ἀλῶνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια; Ἐὰν ναί, ποῖα;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις ἰδιὰ τὸν συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας; ..*η.δ.α.δ.α.φ.φ.α.*
δο.ε.π.α......

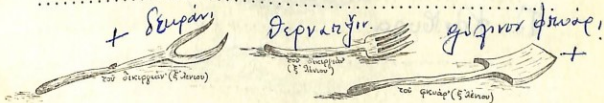
- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνταξισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς).

ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται ο ἄλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἄλλαχού: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ φχῆμα αὐτοῦ...

.....Tó...kázapa

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. ?

Γαλαραδοι. μὲ.. κὸ.. φινάρι. κὸ.. σιμίσια.....
.. κὸδ. εκανροδ. μου. ? εχει. .. κρι. κὸ.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

.. μὲ.. κὸ.. σιμίσια.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἁμοιβῇ ;

.. ? κ. δ. ρ. ε. ε.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τὰ.. κὸδ. κὸδ.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

..... Τὰ κριθῶνιχα καὶ ἐρίσμιχα. ἢ
 ὁ σιτικόν

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

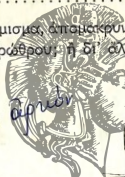
..... Διὰ κόσκινι δ. κατος

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρῶθρος· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κόσκι-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ + ΚΟ ΑΡΥΛΩΝ ΔΟΗΝΩΝ +

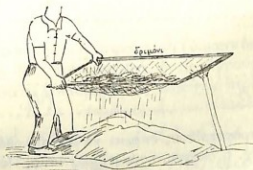

κόσκινο καλὸν δερμάτινον

κόσρος ἢ ἀρυλός

ἀρυλίστης, κ.ἄ.

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δормόни, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἡ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ὀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

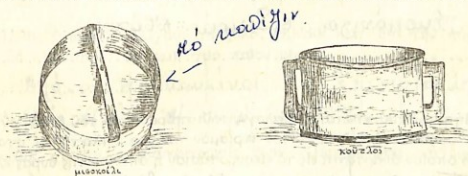
αὐρυφὸν... κινδ... δ... εἰ...
 π... φ... δ...
 κ... φ... δ... εἰ...

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας)... *Τὴν... δυνάμειον*

...ἔδ... κιν... ἄγγειον... πω... ἔρπον... ..

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο, *—*

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, *—*

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

... δύο παπαδιάτικα = ... ἡμιστό...

Τὸ παπαδιάτικον ἦν αὖτε ἡμιστό...

... ἀπὸ τοῦ...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἢ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) *... ἐντὸς οἰκίας... ἐντὸς ἀγροῦ...*

... οἰκίας... ἐντὸς ἀγροῦ... ἐντὸς οἰκίας...

... ἐντὸς ἀγροῦ... ἐντὸς οἰκίας... ἐντὸς ἀγροῦ...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἢ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Εἰς ἀπεριωρα θανά.....
.. τοῦ .. χωρίου

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

.. ? ξυποάνισαν .. ἐξ διμυῶς .. ἐδάσαν

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Τὰ .. ἀναρτῶν .. ἑς .. τοῦς .. τοίχους .. αἷς
.. διακοσμητικὰ

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὰ .. γυναικία .. ἔχει σχῆμα Τ .. ἢ ? ἀορί ..
πρόσον ..

Δ'. ΕΘΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 'Ιουνίου (Κληδόνου), 'Αποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ 'Ιούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

1) Κατὰ .. ἐπὶ .. νύκτα .. τοῦ .. Μάγου
 2) Κατὰ .. τὸ .. ἑσπέρas .. τοῦ .. 23^{ου} .. Ἰουνίου ..
.. τοῦ .. 4^{ου} .. Σεπτεμβρίου

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

.. ἐπὶ .. τοῦ .. Μάγου .. ἑς .. τὸ .. Μοναστήριον .. τοῦ ..
.. Συμεωνίου .. ἐπὶ .. τοῦ .. 23^{ου} .. Ἰουνίου .. εἰς ..
.. τοῦς .. δρόμους

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.)... ~~Τος Μάιν~~
 ..λέγεται... ~~ή αμπεροφύαι~~... ~~Κως~~... ~~Καμίζας~~.....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν; παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος ; ...
 ..Μόνον. ήλικιωμένοι.....

2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά την πυράν.
 Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, από ποιον μέρος ; ..
 ..Μόνον. ήλικιωμένοι. Τά... 3^ο κ. τη. της Διό.

..Κάε. θμιάε. α. ήνυρά. 23^ο Ιουνίου. ή γράμματα ο ής
 Διόνος.

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

...Κοτ. ήν. ^{Ιδαν} νύκτα.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι είς κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχάι, διάφοροι έπικλήσεις, ξορκία, ξσματα, κρότοι, θόρυβος.
 Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

...Κοτ. ήν. ήνυρά. 23^ο Ιουνίου. ή δία ής
 Διόνος... ήνυρά. ήνυρά. ήνυρά. ήνυρά.
 ήνυρά. ήνυρά. ήνυρά. ήνυρά. ήνυρά. ήνυρά.
 ήνυρά. ήνυρά. ήνυρά. ήνυρά. ήνυρά. ήνυρά.

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

...ήνυρά. ήνυρά. ήνυρά. ήνυρά. ήνυρά. ήνυρά.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΛΥΡΡΟΕ Ι, 31

Λύση, ή, Αποχύτου

3. 1. 1908.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

1) Στραβὰς παῖς, παῖς τοῦ.

2) Στραβὸς παῖς τοῦ παῖος.

3) Στραβὸς παῖς τοῦ παῖος.

4) Στραβὸς παῖς τοῦ παῖος, παῖς τοῦ παῖος.

5) Στραβὸς παῖς τοῦ παῖος, παῖς τοῦ παῖος.

6) Στραβὸς παῖς τοῦ παῖος, παῖς τοῦ παῖος.

ΑΘΗΝΑ

20/20
11